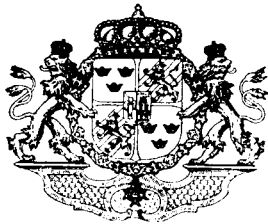

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

SINNESSJUKVÅRDEN I RIKET

ÅR

1930

AV

KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1932

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

312962

INLEDNING

TILL

Sinnessjukvården i riket / Kungl. Medicinalstyrelsen. –

Stockholm, 1913-1941. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1939.

1911-1939 med innehållsförteckning på franska. - 1914-1920

med fransk parallelltitel: Soins médicales aux aliénés en Suède,

1921-1939: Soins médicaux aux aliénés en Suède.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. K, Hälso- och sjukvården. 2,

Överstyrelsens över hospitalen underdåniga berättelse för år ... –

Stockholm : Norstedt, 1862-1910.

Täckningsår: 1861-1910.

Överstyrelsens över hospitalen underdåniga berättelse för år ... ersattes

1903 av Medicinalstyrelsens underdåniga berättelse angående

sinnessjukvården i riket året 1901

Överstyrelsen över hospitalen ersattes 1902 av Medicinalstyrelsen.

Efterföljare:

Ingår fr.o.m. 1940 i:

Allmän hälso- och sjukvård / Socialstyrelsen. – Stockholm, 1913-1982. -

(Sveriges officiella statistik).

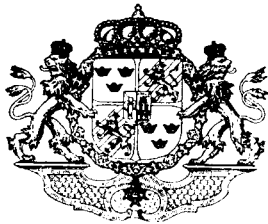
Täckningsår: 1911-1979.

Sinnessjukvården i riket. År 1930. – (Sveriges officiella statistik).

Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2011.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

SINNESSJUKVÅRDEN I RIKET

ÅR

1930

AV

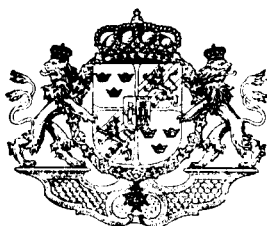
KUNGL. MEDICINALSTYRELSEN

STOCKHOLM 1932

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

312962

STATISTIQUE OFFICIELLE DE LA SUÈDE

SOINS MÉDICAUX AUX
ALIÉNÉS EN SUÈDE

EN

1930

PAR

LE CONSEIL SUPÉRIEUR
DE L'ADMINISTRATION MÉDICALE DE L'ÉTAT

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
BIBLIOTEKET
STOCKHOLM 27

Innehållsförteckning.

I. Av Kungl. Maj:t och riksdag beslutade viktigare åtgärder för sinnessjukas vård	sid. 3.
II. Anstalter för sinnessjuka	» 5.
A. Statens sinnessjukhus	» 5.
1. Byggnader	» 5.
2. Sjukvården	» 7.
B. Landstingens upptagningsanstalter	» 8.
Tab. A. Omsättningen vid landstingens och de större städernas upptagningsanstalter för sinnessjuka	» 8.
C. Kommunala sinnessjukhus	» 9.
Tab. B. Sjukdomsformer hos de å kommunala sinnessjukhusen vårdade	» 9.
Tab. C. Sjuksängar, omsättning och underhållsdagar vid kommunala sinnessjukhus	» 10.
D. Enskilda anstalter och sjukhem	» 11.
III. Antalet sinnessjuka och sinnesslöa inom riket	» 12.
Skyddsföreningen för sinnessjuka	» 12.
Hjälpverksamheten för de sinnessjuka	» 12.

Tabeller.

Tab. 1. Omsättningen å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka även- som å dessa anstalter befintliga och antalet exspektanter vid årets slut	sid. 16.
» 2. Översikt för de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, döda samt vid årets slut befintliga, med fördelning efter sjuk- domsform	» 18.
» 3. Översikt för de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, grupp B, rörande orsaker, under vilkas inflytande sinnes- sjukdom kan anses hava uppkommit	» 19.
» 4. Översikt för de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, grupp B, med ärftlig psykopatisk belastning efter sjukdoms- form	» 19.
» 5. Översikt av de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka tillfrisknade	» 20.
» 6. Översikt av de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, grupp B, efter yrke och civilstånd	» 21.
» 7 a. Översikt av de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka den 31 dec. befintliga med fördelning efter hemort	» 22.
» 7 b. Översikt av de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, grupp B, med fördelning efter hemort	» 23.
» 8. Översikt av dödsorsaker bland de å offentliga, självständiga anstal- ter för sinnessjuka avlidna	» 23.
» 9. Jämförelse mellan hospitalens driftkostnader åren 1929 och 1930	» 24.
» 10. Sammandrag av hospitalens driftkostnader	» 25.
» 11. Antal platser, medeltal vårdade, antal underhållsdagar, kostnad för sjukvård, utspisning och andra förnödenheter	» 26.
» 12. Sammandrag av kyrkoherdarnas och hälsovårdsnämndernas uppgifter om sinnessjuka och sinnesslöa i riket	» 28.

Table des matières.

I. Mesures importantes décrétées par le Gouvernement et la Diète	page 3.
II. Etablissements d'aliénés	5.
A. Hôpitaux d'aliénés et Asiles de l'Etat	5.
1. Edifices	5.
2. Soins aux malades	7.
B. Refuges provisoires des Conseils généraux	8.
Tabl. A. Mouvement aux refuges provisoires des Conseils généraux et des grandes villes	8.
C. Hôpitaux d'aliénés de certaines Communes	9.
Tabl. B. Les soignés d'après la forme de maladie	9.
Tabl. C. Places, mouvements aux hôpitaux d'aliénés communaux	10.
D. Asiles d'aliénés privés	11.
III. Nombre des personnes en Suède atteintes d'aliénation et d'idiotisme	12.
La Société protectrice des aliénés	12.
L'activité assistante aux aliénés	12.

Tableaux.

Indications.

Groupe A. Total des malades admis pendant l'année.

Groupe B. Idem, sauf les aliénés transférés des autres hôpitaux publics indépendants ainsi que les malades admis pour observation et les patients non malades à l'admission.

Groupe C. Malades admis, sauf les soignés à d'autres hôpitaux publics indépendants d'aliénés ainsi que les malades admis pour observation et les patients non malades à l'admission.

Groupe D. Transferts des autres hôpitaux publics indépendants d'aliénés.

Groupe E. Malades admis pour observation.

m. = hommes; kv. = femmes s:a = somme.

Tabl. 1. Mouvement aux hôpitaux publics indépendants d'aliénés, ainsi que les restants et le nombre des expectants le 31 décembre	page 16.
Col. 1. Hôpitaux, asyles ou refuges. Col. 2—6. Admis: groupes, <i>vr</i> ci-dessus. Col. 7—14. Renvoyés: Col. 7. Total. Col. 8. Guéris. Col. 9. En état amélioré. Col. 10. Non guéris. Col. 11. Non malades à l'admission. Col. 12. Observation finie. Col. 13. A d'autres hôpitaux. Col. 14. Décédés. Col. 15. Malades restants le 31 déc. Col. 16. Nombre d'expectants le 31 déc.	
2. Aperçu des malades admis, décédés et restants à la fin de l'année auxdits hôpitaux, distribués d'après la forme de la maladie	18.
Col. 2 et 3. Admis. Col. 4. Décédés. Col. 5. Restants le 31 déc.	
3. Aperçu des malades admis auxdits hôpitaux, groupe B, concernant les causes, sous l'influence desquelles la maladie pourrait avoir son origine	19.
4. Aperçu des malades admis auxdits hôpitaux, groupe B, avec des tendances psychopathiques héréditaires et répartis d'après la forme de la maladie	19.
5. Aperçu des guéris parmi les malades admis auxdits hôpitaux	20.
6. Aperçu des malades admis, auxdits hôpitaux, groupe B, d'après la profession et l'Etat civil	21.
Col. 1. I. Agriculture, pêche, etc. — II. Industrie et métiers. — III. Commerce et communication. — IV. Fonctions et emplois publics ainsi que lettres. — V. Travaux domestiques. — VI. Métiers non fixes ou inconnus.	
7 a. Aperçu des malades restant le 31 déc. auxdits hôpitaux avec répartition d'après le domicile	22.
7 b. Aperçu des malades admis, auxdits hôpitaux, groupe B, avec répartition d'après le domicile	23.
8. Aperçu des causes de décès des malades admis auxdits hôpitaux	23.
9. Comparaison entre les frais d'exploitation des années 1929 et 1930	24.
10. Aperçu des frais d'exploitation des hôpitaux	25.
11. Nombre des lits, moyennes des malades par jour, nombre de jours, dépenses totales pour soins, alimentation, etc.	26.
12. Relevé des rapports du clergé et des Commissions municipales de santé concernant les aliénés et les hébétés en Suède	28.

Till

Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Socialdepartementet.

Medicinalstyrelsen får härmed jämlikt 13 § uti den för styrelsen gällande instruktionen överlämna berättelse angående *sinnessjukvården* i riket för år 1930. Till en början lämnar styrelsen en översikt över av Kungl. Maj:t och riksdagen härutinnan beslutade viktigare åtgärder. Berättelsen omfattar därefter redogörelse för statens sinnessjukhus, landstingens och kommunala upptagningsanstalter för sinnessjuka samt enskilda anstalter och sjukhem. Vidare meddelas en redogörelse över antalet i riket befintliga sinnessjuka och sinnesslöa samt för skyddsföreningen för sinnessjuka. Slutligen lämnas ett meddelande angående kuratorernas för de sinnessjuka verksamhet. Berättelsen åtföljes dels av tabellariska översikter angående sjukvården å anstalter och därmed sammanhängande förhållanden samt rörande inkomster och utgifter för hospitalens underhåll, dels av sammandrag av 1930 års redovisning över till hospitalsväsendet anslagna medel ävensom av kyrkoherdarnas uppgifter om sinnessjuka och sinnesslöa. De tabellariska översikterna angående sjukvården omfatta även verksamheten vid vissa större landsting eller kommuner tillhö-

rande upptagningsanstalter, nämligen länsavdelningarna vid statens sinnessjukhus, sjukhuset vid Långbro, avdelningarna för sinnessjuka vid sjukhuset S:t Erik, Katarina sjukhus och vårdhemmet Gibraltar.

NILS HELLSTRÖM.

E. LAURITZEN.

F. VON DARDEL.

J. Hedqvist.

Stockholm den 30 november 1931.

I. Av Kungl. Maj:t och riksdag beslutade viktigare åtgärder för sinnessjukas vård.

Genom särskilda brev den 25 april 1930 har Kungl. Maj:t bemyndigat medicinalstyrelsen utanordna

dels ett belopp av högst 90 000 kr. till direktionen för lasarettet i Lund att användas för anskaffande av utredningspersedlar för psykiatriska kliniken vid nämnda lasarett,

dels ett belopp av högst 381 500 kr. till inventarier för de nyinrättade statsanstalterna för sinnessjuka respektive asociala imbecilla i Vänersborg, Sala och Örebro.

Genom brev den 27 juni 1930 har Kungl. Maj:t med anledning av 1930 års riksdagsbeslut

dels uppdragit åt byggnadsstyrelsen att vid ovan nämnda anstalt för asociala imbecilla i Örebro låta för en beräknad kostnad av högst 34 000 kr. vidtaga åtgärder för avledande av dagvatten m. m.;

dels uppdragit åt medicinalstyrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med av arkitekten Carl Westman uppgjorda ritningar låta för en beräknad kostnad av högst 209 000 kr. verkställa ombyggnad av förstaklasspaviljongerna vid Lunds hospital och asyl;

dels uppdragit åt byggnadsstyrelsen att låta utföra ny- och ombyggnadsarbeten vid Växjö hospital för en beräknad kostnad av högst 3 807 600 kr. i huvudsaklig överensstämmelse med ett av departementschefen i statsrådsprotokoll den 21 febr. 1930 förordat förslag, beträffande byggnadsarbeten grundat på av arkitekten A. Wiman upprättade ritningar;

dels uppdragit åt medicinalstyrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med sammalunda förordat förslag låta utföra vissa ombyggnads- och ändringsarbeten vid Vadstena hospital och asyl för en beräknad kostnad av högst 481 000 kr.;

dels, sedan riksdagen beslutat, att en anstalt för 600 svårskötta, obildbara sinnesslöa av mankön må i huvudsaklig överensstämmelse med vad riksdagen i sin skrivelse i ärendet angivit anordnas genom omändring och utbyggnad av det ofullbordade kasernetablissemnet i Lund för en beräknad kostnad av högst 4 140 000 kr., uppdragit åt byggnadsstyrelsen att, därest viss överenskomelse mellan Kungl. Maj:t och Kronan å ena sidan och staden Lund å den andra komme till stånd, verkställa sådana förberedande arbeten, vilka erfordrades för anordnandet av nämnda anstalt och vilka kunde företagas utan hinder därav, att definitiv plan för anstaltens anordnande icke ännu blivit fastställd.

Kungl. Maj:t har den 21 febr. 1930 föreskrivit, att Vänersborgs hospital och asyl skall benämnas *Restads sjukhus vid Vänersborg* samt den i förutvarande Västgöra regementes kasernetablisement i nämnda stad anordnade anstalten för vård av sinnessjuka och sinnesslöa *Källshagens sjukhus i Vänersborg*.

Kungl. Maj:t har vidare den 31 okt. 1930 föreskrivit, att nedan nämnda sjukvårdsanstalter skola från och med den 1 januari 1931 benämnas:

Stockholms hospital *Psykiatriska sjukhuset i Stockholm*;
 Uppsala hospital och asyl *Ulleråkers sjukhus vid Uppsala*;
 Nyköpings hospital *S:ta Annas sjukhus i Nyköping*;
 Strängnäs hospital *Sundby sjukhus vid Strängnäs*;
 Vadstena hospital och asyl *Birgittas sjukhus i Vadstena*;
 Växjö hospital *S:t Sigfrids sjukhus vid Växjö*;
 Västerviks hospital *S:ta Gertruds sjukhus i Västervik*;
 Visby hospital *S:t Olofs sjukhus i Visby*;
 Lunds hospital och asyl *S:t Lars sjukhus i Lund*;
 Hälsingborgs hospital *S:ta Maria sjukhus i Hälsingborg*;
 Göteborgs hospital *S:t Jörgens sjukhus vid Göteborg*;
 Kristinehamns hospital *Mariebergs sjukhus vid Kristinehamn*;
 Sätters hospital *Sätters sjukhus*;
 Härnösands hospital *Gådeå sjukhus i Härnösand*;
 Östersunds hospital *Frösö sjukhus vid Östersund*;
 Piteå hospital och asyl *Furunäsets sjukhus vid Piteå*;
 sinnessjukhuset vid Umeå *Umedalens sjukhus vid Umeå*;
 sinnessjukhuset i Jönköping *Ryhovs sjukhus i Jönköping*;
 sinnesslöanstalten i Sala *Salberga sjukhus i Sala*;
 sinnesslöanstalten i Örebro *Västra Marks sjukhus i Örebro* och
 sinnesslöanstalten i Lund *Vipeholms sjukhus i Lund*.

II. Anstalter för sinnessjuka.

A. Statens sinnessjukhus.

1. Byggnader.

Stockholms hospital. Den omfattande moderniseringen av värme- och kraftcentralen har under året avslutats.

Uppsala hospital och asyl. Ombyggnaden av centralköket har under året avslutats.

Strängnäs hospital. En under år 1929 påbörjad byggnad, inrymmande rotfruktskällare, foderlada och fårstall, har under året fullbordats.

Vadstena hospital och asyl. Nytt dagrum har anordnats inom oroliga övervakningsavdelningen för män. Utvidgning av vävsalen har ägt rum.

Västerviks hospital. I snickare- och målarverkstäderna hava vatten- och avloppsledningar inletts. Stängsel av Gunnebotyp har uppsatts kring promenadgårdarna till paviljongerna nr 6 och 7.

Visby hospital. Till värmeledningen å kvinnoavdelningen ha tvenne nya pannor insatts.

Hälsingborgs hospital. Sedan medicinalstyrelsen år 1929 beviljat anslag till ett växthus, har detsamma under år 1930 blivit uppfört och tagits i bruk.

Göteborgs hospital. Paviljong I å manliga avdelningen har förändrats från fyra till två sjukavdelningar, en för oroliga och en för halvoraliga övervakningspatienter.

Vänersborgs hospital och asyl. Ytterstaketets ersättning med nätstängsel har under året slutförts. Vidare har nätstängsel uppsatts kring promenadgårdarna till paviljongerna I och VI. Apoteket och laboratoriet hava undergått en grundlig reparation.

Källshagens sjukhus. Omkring den 1 juli kunde en avdelning för kvinnor börja beläggas. I oktober var sjukhuset i övrigt så färdigt att beläggningen kunde fortsättas. Vid årsskiftet hade intagits 269 patienter.

Kristinehamns hospital. Anstaltens växthus har under året utvidgats och ny värmeledning anordnats i detsamma.

Sinnesslöanstalten i Sala. Sjukhuset började beläggas i oktober, och hade vid årsskiftet intagits 83 patienter.

Östersunds hospital. Svinstall, vars uppförande pågått under de två sistförflutna åren, har fullbordats och tagits i bruk. Nytt utlopp för kloakledningen har anlagts med utloppsbrunn av betong med silanordningar.

Piteå hospital och asyl. De betydande om- och påbyggnader, som påbörjades 1927, hava under året fullbordats. Även nybyggnader för bostäder åt

ogift personal, pannhus och obduktionshus med begravningskapell hava blivit färdiga.

Angående de kostnader för underhåll och förbättringar av byggnader och gårdar, vilka bestritts av respektive direktioner, hänvisas till **Tab. 11** i tabell-avdelningen.

Beträffande platstillgången är följande att anföras.

Under året har enligt Kungl. Maj:ts beslut vissa lokaler vid Vadstena hospital överlämnats till Birgittastiftelsen, varigenom platsantalet å kvinnsidan minskats med 36.

Genom färdigställandet av Källshagens sjukhus och sinnesslöanstalten i Sala hava erhållits 1 244 nya vårdplatser, därav 961 för män och 283 för kvinnor. Fördelningen av antalet vårdplatser vid de olika sjukhusen vid redovisningsårets slut framgår av efterföljande tabell.

S j u k h u s	I klass		Allmän klass		Landstings resp. stads klass		Summa
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Stockholms hospital	10	10	125	120	—	—	265
Uppsala , och asyl	30	—	630	562	12	12	1 246
Nyköpings ,	—	—	107	79	10	10	206
Strängnäs ,	—	—	400	450	—	—	850
Vadstena , och asyl	11	11	392	338	—	—	752
Växjö ,	5	5	134	120	20	20	304
, , krim:avd.	—	—	100	—	—	—	100
Västerviks ,	—	—	491	461	17	15	984
Visby ,	—	—	21	42	—	—	63
Lunds , och asyl	15	15	624	624	14	14	1 306
Hälsingborgs ,	—	—	600	600	—	—	1 200
Göteborgs ,	25	25	128	112	41	34	365
Restads sjukhus	—	—	520	530	15	15	1 080
Källshagens sjukhus . . .	—	—	587	283	—	—	870
Kristinehamns hospital . .	—	—	380	400	10	10	800
Sinnesslöanstalten i Sala .	—	—	374	—	—	—	374
Säters hospital	—	—	480	460	22	10	972
Härnösands hospital	—	—	137	118	12	12	279
Östersunds ,	—	—	365	335	—	—	700
Piteå , och asyl	—	—	275	265	—	—	540
Summa	96	66	6 870	5 899	178	152	13 256
	162		12 769		325		
							12 931

Antalet exspektanter vid årets slut uppgick till 6 248 mot 6 544 föreg. år. Antalet å statens sinnessjukhus vid årets slut närvarande (se **Tab. 1**) uppgick till 15 861, vadan summan av närvarande och exspektanter sålunda utgjorde 22 109.

Rörande det beräknade antalet sinnessjuka och sinnesslöa i riket, se **Tab. 12**.

¹ Därå medräknade 20 ej ännu färdiga platser å länderiet Källshagen.

2. Sjukvården.

Behandlingen med malaria utav sjuka, lidande av *Dementia paralytica*, har under året fortgått vid hospitalen i Stockholm, Uppsala och Lund.

Det redan 1929 på flera hospital prövade sulfosinet har i år även använts, men med växlande resultat. Stockholms hospital meddelar goda erfarenheter om sulfosinets verkningar. Östersunds hospital har i de få fall där medlet prövats ej sett någon som helst effekt. Från Vadstena hospital meddelas att sulfosinet fortfarande använts, men att man kommit till insikt om att stora somatiska risker kunna vara härmed förenade.

På Hälsingborgs hospital har insulin, kombinerat med intravenösa druvsockerinjektioner, använts på näringsvägrande patienter med rätt goda resultat.

Den moderna arbetsterapien har på samtliga hospital bedrivits så intensivt förhållandena medgivit. Procenten arbetande har varit i stort sett i jämn stigning. Det allmänna omdömet om behandlingsmetoden är synnerligen gott, och man rapporterar från alla håll, att den befordrar lugnet, ordningen och snyggheten på avdelningarna.

Under sommaren sattes idrottsövningar för manliga patienter i gång vid Stockholms hospital och hava omfattats med stort intresse. Idrotten har visat sig hava synnerligen upplivande verkan på många av patienterna.

Beträffande förekomsten av akuta infektionssjukdomar meddelas från Uppsala hospital och asyl, så ock från Hälsingborgs hospital, att några fall av scharlakansfeber förekommit. Från Lunds hospital och asyl rapporteras 2 nya fall av tyfoidfeber bland de kvinnliga patienterna. Smittokällan, två kroniska bacillbärare, hava isolerats. Mot slutet av året uppträdde en lindrig form av influensa bland patienterna. Ett fall av mässling och ett fall av sömn-sjuka har inträffat bland den kvinnliga sjukvårdspersonalen. Å Härnösands hospital gick i början av året en influensaepidemi över avdelningarna, men visade sig vara av godartad natur. Ett fall av paratyfus med dödlig utgång har inträffat på kvinnliga avdelningen. Från Piteå hospital meddelas, att 1 fall av difteri och 3 fall av scharlakansfeber förekommit under året.

Vänersborgs hospital och asyl lämnar en sammanställning över tuberkulosdödligheten därstädes, beräknad på medeltalet per dag vårdade patienter:

År	Mortalitet i lung- tuberkulos	Mortalitet i samt- liga former av tu- berkulos
1924	2.5 %	2.7 %
1925	2.7 %	2.9 %
1926	2.2 %	2.2 %
1927	2.2 %	2.5 %
1928	2.6 %	3.0 %
1929	2.3 %	2.3 %
1930	1.6 %	1.7 %

Familjevård. Jämlikt medicinalstyrelsens beslut den 3 dec. 1929 har familjevård under året anordnats vid Vadstena hospital och asyl.

Vid 1930 års slut var antalet patienter i till statens sinnessjukhus ansluten familjevård 425, sålunda fördelade:

	Män	Kvinnor	Summa
vid Vadstena hospital och asyl	11	13	24
• Växjö • (Korsberga)	142	76	218
• Visby • (Stenkyrka)	32	39	71
• Kristinehamns hospital	25	11	36
• Piteå hospital och asyl	82	44	76
	242	183	425

B. Landstingens upptagningsanstalter.

Hit räknas anstalter, som tillhöra landsting eller städer, som ej i landsting deltaga, med undantag dock för vissa anstalter i Stockholm och Göteborg, vilka numera äro upptagna i tabellavdelningen (Tab. 1—8), sedan sinnessjukvården i dessa städer efter överenskommelse med staten blivit på särskilt sätt ordnad. Av Tab. A. framgår omsättningen vid dessa anstalter.

Det må här omnämnas, att avdelningen för sinnessjuka vid Östersunds lasarett i slutet av år 1929 upphört med sin verksamhet.

Tab. A. Omsättningen vid landstingens och de större städernas upptagningsanstalter för sinnessjuka år 1930.

Upptagningsanstalter (u.-a.) för sinnessjuka	Sjuk- sängar 31/12	Under året		Under- hålls- dagar	Upptagningsanstalter (u.-a.) för sinnessjuka	Sjuk- sängar 31/12	Under året		Under- hålls- dagar
		in- tagna	döda				in- tagna	döda	
Provisoriska sinnessjukh.	433	183	16	212 751	Falköpings lasarett . .	24	26	—	8 766
U.-a. v. Ulvsunda . . .	40	8	1	14 303	Örebro läns u.-a. . . .	102	36	—	35 345
Sandbyhov	96	51	6	48 659	Västerås lasarett . . .	30	21	3	12 157
Vadstena lasarett . . .	16	1	—	5 785	Gävle o. Gästriklands l.	14	7	1	5 066
Ulfsparré-Hägerflychts l.	60	19	—	22 006	Söderhamns lasarett. .	22	17	6	9 450
Kristianstads lasarett .	45	73	3	16 498	Hudiksvalls lasarett . .	16	20	1	5 998
Allm. sjukh. Malmö . .	34	177	8	9 744	Umeå lasarett	20	50	5	8 524
Ramlösa upptagn.-anst.	48	6	3	17 465	Luleå lasarett	1	3	—	24
Falkenbergs lasarett . .	56	14	2	21 921					
Uddevalla lasarett . . .	24	2	1	10 228	Summa	1 081	714	56	464 690

Det dagliga antalet vårdade å de i Tab. A. upptagna anstalterna uppgick under året till 1 273 mot 1 205 föregående år.

C. Kommunala sinnessjukhus.

Som kommunala sinnessjukhus jämlikt lagen om fattigvården den 14 juni 1918 § 40 och kungl. kungörelsen den 11 oktober 1920 har medicinalstyrelsen under år 1930 godkänt följande sjukhus: Ingelshovs, Areslövs och Barkåkra sinnessjukanstalter, Hälsingborgs fattigvårdsanstalts sinnessjukavd., Landskrona stads sinnessjukanstalt samt Borås kommunala sinnessjukhus.

Beträffande sjukdomsformer vid kommunala anstalter för sinnessjuka hänvisas till **Tab. B.** samt i fråga om omsättning m. m. till **Tab. C.**

Tab. B. Sjukdomsformer hos de 4 kommunala sinnessjukhusen vårdade år 1930.

Sjukdomsform	In- tagna		U t s k r i v n a												Den 31/12 befint- liga	
			till an- nat sinnes- sjukhus		friska		för- bätt- rade		oför- bätt- rade		döda		samt- liga			
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom . . .	44	74	15	19	4	12	10	19	—	3	6	5	35	58	49	76
Schizofren sinnessjukdom	247	225	47	50	5	13	25	27	23	13	14	11	114	114	441	391
Kronisk förryckthet	62	62	13	10	—	—	8	12	3	9	3	2	27	33	76	85
Epileptisk sinnessjukdom	9	22	1	2	1	—	—	5	—	—	—	1	2	8	22	36
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder																
präsenil form	8	19	—	2	1	2	1	5	—	1	—	4	2	14	7	26
senil form	33	52	2	6	—	—	—	7	4	5	16	22	22	40	42	54
Sinnessjukdom på grund av arterio- sklerotiska förändringar	15	13	—	1	—	—	1	2	2	—	6	9	9	12	15	19
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan . . .	5	1	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	4	—	4	1
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion																
paralytisk form	4	4	3	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	2	2	3
annan form av syfilis i centrala nervsystemet	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av annan infektion	5	4	1	2	2	—	—	2	—	—	2	—	5	4	—	1
Sinnessjukdom på grund av förgift- ning av alkohol	12	—	—	—	6	—	3	—	—	—	1	—	10	—	6	—
Sinnessjukdom på grund av annan förgif- tnings	1	4	—	1	—	3	1	—	1	—	—	—	2	4	—	2
Sinnessjukdom på grund av autointoxi- kation	—	4	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	2	1	3
Psykogen sinnessjukdom																
hysterisk form	3	11	—	—	1	—	3	3	—	—	—	—	4	3	—	8
annan form	6	5	1	—	4	3	2	1	—	—	1	—	8	4	—	3
Abnorm personlighet	5	9	1	1	—	1	3	4	—	4	—	—	4	10	4	5
Sinnessvaghet	18	16	2	—	1	—	3	3	8	3	2	2	16	8	35	25
Sinnesslöhet	16	18	1	3	—	—	—	—	4	3	1	4	6	10	57	37
Summa	494	543	88	98	25	36	61	91	45	41	54	61	273	327	762	776

Tab. C. Sjuksängar, omsättning och underhållsdagar vid kommunala sinnessjukhus år 1930.

Sjukhus	Antal sjuk- säng- gar d. 31/12	U t s k r i v n a												Den 31 dec. be- fintliga		Under- hålls- dagar		
		In- tagna	till an- nat sinnes- sjukhus		till- frisk- nade		för- bätt- rade		oför- bätt- rade		döda		samt- liga					
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.		kv.	m.
Väddö	15	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	1	8	9	5 742
Uppsala	34	4	8	—	2	—	1	1	3	1	1	3	3	5	10	19	18	14 201
Ekilstuna	50	9	11	1	4	2	2	3	2	1	—	3	1	10	9	30	35	23 662
Motala	14	—	4	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	3	7	7	4 899
Ingelstads sjukhem	30	14	18	8	5	1	—	5	6	1	1	5	1	20	13	13	19	11 504
Jönköping	38	10	8	5	6	—	—	—	2	1	1	—	—	6	9	26	16	15 703
Markaryd	12	7	4	4	1	—	—	2	—	—	—	1	1	7	2	6	6	3 346
Ingelshov	38	22	22	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	21	20	2 541
Kalmar	43	9	11	3	2	—	3	—	2	1	1	1	5	5	13	28	21	17 313
Högeby	26	18	18	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	3	2	15	16	10 749
Karlskrona	32	10	19	2	5	1	3	3	7	—	—	3	2	9	17	17	25	15 948
Ronneby	131	56	44	12	10	6	11	10	11	7	7	4	7	39	46	70	59	45 344
Ångsgårdens sinnessjuk- stuga (Kristianstad)	53	11	9	5	2	—	—	1	2	—	—	3	3	9	7	27	26	19 035
Areslöv	60	—	73	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	60	—	13 772
Borrby	24	20	—	4	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	24	—	8 305
Lund	51	3	8	1	3	1	—	1	4	1	—	—	2	4	9	22	27	9 866
Ystad	28	2	3	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	12	15	9 859
Hälsingborg	92	14	19	1	1	—	—	4	6	8	9	1	3	14	19	44	58	37 268
Landskrona	40	25	28	—	2	—	—	1	—	1	3	—	4	2	9	23	19	14 047
Barkåkra	24	25	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	24	—	8 760
Bommeryd	23	13	—	1	10	—	—	1	—	—	—	1	—	3	10	23	—	7 823
Höganäs	11	4	8	—	—	—	—	1	1	1	—	—	1	1	2	3	6	2 860
Halmstad	78	56	54	6	5	—	3	5	6	2	—	—	—	13	14	43	40	31 085
Varberg	28	7	6	2	4	1	2	1	2	1	—	1	1	6	9	16	10	9 663
Mölnadal	13	4	12	—	1	—	—	2	10	1	1	—	—	3	12	8	10	6 560
Uddevalle	31	2	4	—	1	—	—	—	3	—	—	2	2	2	6	16	14	11 110
Borås	48	30	39	1	2	4	1	3	4	1	2	1	—	10	9	20	30	3 503
Trollhättan	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	5 110
Lidköping	16	9	10	1	—	—	—	—	1	—	1	1	1	2	3	7	7	5 540
Skara	35	10	10	1	3	3	4	1	4	1	1	1	1	2	7	14	18	13 044
Karlstad	24	8	12	3	4	—	—	2	5	—	3	2	1	7	13	12	14	9 865
Ekshärad	14	10	10	—	1	1	—	2	1	1	1	1	—	5	3	5	7	4 747
Fryksände	18	5	—	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	4	—	10	8	5 992
Grava	16	11	14	1	1	—	1	—	1	—	—	1	—	2	3	9	11	7 137
Karlskoga	20	14	11	—	—	—	—	—	1	3	—	2	1	5	2	9	9	5 719
Norra Råda	29	4	5	3	—	—	—	—	—	—	—	2	3	5	3	17	15	11 654
Nyed	14	4	2	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	3	2	8	9	6 636
Ljusnarsberg	28	11	7	3	—	1	—	3	1	5	3	5	1	17	5	18	15	13 096
Falun	18	9	9	3	2	—	—	4	1	—	3	—	—	7	6	9	9	5 651
Grangärde	14	5	2	1	—	—	—	3	2	4	—	—	—	8	2	15	9	8 473
S:t Tuna	22	6	5	3	—	1	1	2	1	—	1	—	2	6	5	13	14	10 108
Sundsvall	60	9	10	2	2	—	4	—	1	—	—	5	1	7	8	31	50	28 588
Gällivare	23	3	3	4	4	2	—	—	—	—	—	—	5	6	9	9	10	7 752
Summa	1 432	494	543	88	98	25	36	61	91	45	41	54	61	273	327	762	777	513 580

D. Enskilda anstalter och sjukhem.

1. Enskilda anstalter.

Översikt för år 1930 över antalet platser samt intagna, utskrivna och den 31 dec. närvarande vid enskilda anstalter för sinnessjuka.

A n s t a l t	Antal plat- ser	Intagna		U t s k r i v n a								Den 31/12 1930 när- varande	
				friska		för- bättrade		oför- bättrade		döda			
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Solna sjukhem (Sundbyberg)	38	32	16	4	2	24	8	3	1	3	1	18	13
Vängelsta , (Uppsala) . .	19	1	4	—	—	1	1	—	—	—	1	5	9
Lunnegårds , (Eksjö) . . .	20	14	10	2	3	2	3	3	1	1	—	13	7
Betaniastiftelsens sjukhem (Göteborg)	30	32	69	2	16	16	23	6	11	1	7	9	21
Summa	107	79	99	8	21	43	35	12	13	5	9	45	50
		178		29		78		25		14		95	

Av de såsom oförbättrade utskrivna hava 35 överförts till annat sinnessjukhus.

2. Enskilda hem.

Från de såsom enskilt sjukhem jämlikt föreskrifterna i kungl. brevet den 14 aug. 1920 godkända hemmen är under redovisningsåret intet väsentligt att anföra.

III. Antalet sinnessjuka och sinnesslöa inom riket.

I Tab. 12 meddelas ett sammandrag av de uppgifter, vilka det enligt § 69 i gällande stadga angående sinnessjuka åligger kyrkoherde samt kommunal- och hälsovårdsnämnd att till vederbörande tjänsteläkare avgiva.

Å sid. 14 meddelas en översikt över resultaten av tjänsteläkarnas besök hos sinnessjuka och sinnesslöa.

Skyddsföreningen för sinnessjuka.

Under år 1930 har skyddsföreningen överlämnat till överläkarna vid statens sinnessjukhus tillhopa 2 150 kr., i belopp om 25—300 kr., att utdelas i understöd i enlighet med de bestämmelser, som finnas föreskrivna i föreningens stadgar.

Därjämte hava till tio enskilda personer givits sammanlagt 600 kr., vadan sålunda understödsbeloppet uppgår till 2 750 kr.

Till bestridande av dessa utgifter har föreningen haft att tillgå årsavgifter från 388 ledamöter och räntan av förut befintligt kapital, som, huvudsakligen genom testamentariskt förordnande av enskild person, ökats från 47 446 kr. 21 öre till 63 970 kr. 90 öre.

Hjälperksamheten för de sinnessjuka.

Kuratorn för de sinnessjuka inom *Stockholms stad*, fröken Gertrud Rodhe, har över sin verksamhet under 1930 i avgiven berättelse anfört bland annat följande.

Sammanlagt hava under året 1 013 personer kommit under kurators inseende, varav 570 kvarstodo från föregående år och 443 tillkommit under redogörelseåret.

Medel till utdelning av understöd har erhållits dels från Stockholms stads hälsovårdsnämnd (anslag till hjälpföreningen för psykiskt sjuka) 5 600 kr., dels från Skyddsföreningen för sinnessjuka 400 kr. och dels från föreningen De blindas vänner 40 kr.

Efter framställning från kurator har dessutom fattigvården lämnat understöd i 17 fall och hälsovårdsnämnden berett vilohems- och familjevård i 405 fall.

Vilohemmet »Fanny Hirsch Minne» har varit till mycket stort gagn, och under året hava därstädes vårdats inalles 78 personer.

Kuratorn för den i anslutning till *Lunds hospital och asyl* förlagda hjälpverksamheten, Martha Hedfors, har i avgiven redogörelse anfört bland annat följande.

Under redovisningsåret hava vid hjälpbyrån nyinskrivits 57 personer; från föregående verksamhetsår kvarstodo 305. Antal besök på hjälpbyrån har uppgått till 223. Kurators besök i hemmen hava uppgått till 772 och hennes besök hos på hospitalet intagna patienter för ordnande av deras privata angelägenheter till 71. Kurator har biträtt vid utskrivningen av patienter från hospitalet i 83 fall och även på en hel del andra sätt varit de sjuka behjälplig.

Den för psykiskt sjuka inom *Göteborgs stad* anställda kuratorn har om sin verksamhet under året anfört bland annat följande.

Kurators besök i hemmen har uppgått till 750. Han har ombesörjt 18 personers intagning för vård å sinnessjukhus. Understöd har på framställning av kurator erhållits av 31 personer. Även på annat sätt har kurator kunnat hjälpa de sjuka.

Kuratorn för de sinnessjuka i *Norrköping* har om sin verksamhet under året anfört bland annat följande.

Sammanlagt hava under året 85 personer stått under kurators överinseende, varav 15 kvarstodo från föreg. år och 70 tillkommo under redogörelseåret. Besök i hemmen hos patienter och deras anhöriga hava under året varit 442. Besök å upptagningsanstalten för sinnessjuka vid Sandbyhov hava uppgått till 38. Även annan hjälp har kurator lämnat de sjuka. Ekonomiskt har verksamheten understötts av Norrköpings fattigvård, med donationsmedel samt mindre bidrag av enskilda personer.

Översikt för år 1930 över av provinsial- och extra provinsialläkare besökta sinnessjuka, sinnesslöa och fallandesjuka med hänsyn till deras antal, beskaffenheten av deras vård och deras behov av sjukhusvård.

L ä n	Antal besökta				Vårdens beskaffenhet			Behov av vård å anstalt för			
	Sinnessjuka	Sinnesslöa		fallandesjuka	tillfredsställe	otillfredsställe	vård	sinnessjuka	obildbara sinnesslöa	bildbara sinnesslöa	fallandesjuka
		obildbara	bildbara								
Stockholms	36	45	4	—	84	1	—	8	2	—	—
Uppsala	25	8	10	2	41	4	—	—	1	—	—
Södermanlands	22	6	14	4	45	1	—	4	—	1	—
Östergötlands	43	39	7	3	90	2	—	22	—	—	—
Jönköpings	100	50	18	—	158	8	2	40	3	1	—
Kronobergs	73	21	16	1	110	1	—	31	2	1	—
Kalmar	9	8	2	2	21	—	—	1	—	1	—
Gotlands	41	30	10	1	78	3	1	4	—	2	—
Blekinge	4	—	2	—	5	1	—	1	—	—	—
Kristianstads	99	64	35	5	192	11	—	8	8	1	—
Malmöhus	78	62	40	8	177	10	1	4	12	—	—
Hallands	2	5	—	—	7	—	—	—	—	—	—
Göteborgs och Bohus	52	47	13	2	110	4	—	14	4	1	—
Älvsborgs	117	60	55	8	215	23	2	37	14	2	1
Skaraborgs	85	16	27	2	128	—	2	19	2	—	—
Värmlands	3	10	—	—	13	—	—	1	1	—	—
Örebro	17	16	14	—	44	3	—	2	—	—	—
Västmanlands	3	10	—	—	13	—	—	1	1	—	—
Kopparbergs	6	—	—	—	6	—	—	1	—	—	—
Gävleborgs	18	25	8	2	50	3	—	14	4	—	—
Västernorrlands	17	4	1	—	22	—	—	10	1	1	—
Jämtlands	30	11	8	—	46	2	1	18	5	—	—
Västerbottens	2	1	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Norrbottnens	22	30	9	2	63	—	—	—	—	—	—
Summa	904	568	293	42	1 721	77	9	240	60	11	1
		861			1 807				71		
		1 807							312		

Tab. 1. Omsättningen å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka årets

1 Sinnessjukhus	2 3 4 5 6 I n t a g n a									
	Grupp A		Grupp B		Grupp C		Grupp D		Grupp E	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Stockholms hospital	192	231	187	227	123	162	1	1	14	13
Uppsala hospital och asyl	213	147	157	128	106	89	51	17	5	2
Nyköpings hospital	22	17	20	17	17	14	1	—	1	—
Strängnäs ,	72	76	65	68	50	49	5	8	2	—
Vadstena ,	142	134	118	112	98	93	23	22	1	—
Växjö , ²	39	30	36	29	32	21	2	1	1	—
„ , ³	10	—	6	—	3	—	3	—	1	—
Västerviks ,	93	105	87	94	78	72	4	11	2	—
Visby ,	18	24	18	24	13	18	—	—	—	—
Lunds hospital och asyl	172	166	150	162	123	129	19	4	3	—
Hälsingborgs hospital	125	153	106	124	78	102	19	27	—	2
Göteborgs ,	60	87	54	82	32	52	3	5	3	—
Restads sjukhus vid Vänersborg	133	153	102	114	77	93	29	39	2	—
Källhagens , i ,	110	160	4	5	3	4	106	155	—	—
Kristinehamns hospital	83	114	81	89	61	79	2	25	—	—
Sinnesslöanstalten i Sala	83	—	48	—	46	—	35	—	—	—
Säters hospital	83	100	77	97	61	84	5	2	1	1
Härnösands ,	33	31	32	31	32	31	—	—	1	—
Östersunds ,	93	58	89	58	59	50	1	—	3	—
Piteå hospital och asyl	146	182	133	168	117	134	12	13	1	1
Sjukhuset vid Långbro	280	300	236	265	167	175	44	35	—	—
Sjukhuset S:t Erik ⁴	55	46	28	37	38	27	27	9	—	—
Katarina sjukhus ⁴	15	3	9	3	3	3	6	—	—	—
Vårdhemmet Gibraltar ⁴	252	158	240	154	156	106	11	4	51	—
Samma	2 524	2 475	2 083	2 088	1 573	1 587	409	378	32	9
	4 999		4 171		3 160		787		41	

Anm. Landstingens med sinnessjukhusen förenade upptagningsanstalter här medtagna.

Anvisningar för tabellavdelningen.

Genom cirkulär den 31 december 1923 har medicinalstyrelsen i samband med fastställande av ny sjukdomsnomenklatur uppgjort nya formulär till tabeller (H B nr 1—9/1923) att användas vid avgivande av årsberättelse vid angivna sinnessjukhus, därvid följande beteckningar av grupper kommit till användning, nämligen:

Grupp A: Samtliga under året intagna.

Grupp B: Intagna med frånräknande av

- 1) dem som *överförts* från sådana sinnessjukhus, vilka avgiva statistisk redogörelse enligt tab. 1—9,
- 2) dem som intagits för *observation* och

¹ Därav 1 icke sinnessjuk. — ² Kolonien vid Korsberga medräknad (d. 31 dec. befintliga 142 m. — ³ D:o 13. — ⁴ D:o 32. — ⁵ D:o 44. — ⁶ Därav 102 till avd. för asociala imbecilla.

år 1930 ävensom å dessa anstalter befintliga och antalet exspektanter vid slut.

7		8		9		10		11		12		13		14		15		16					
U t s k r i v n a																				Den 31 dec. be- fintliga		Exspek- tanter d. 31 dec.	
Samt- liga		Till- frisk- nade		För- bättrade		Oför- bättrade		Ej sin- nessjuk v. inta- gandet		Efter slutförd obser- vation		Till an- staltsin- nessjuk- hus		Döda									
m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.				
183	237	59	64	59	87	28	33	1	1	3	1	24	33	9	18	136	137	2	14				
213	182	28	42	65	39	8	9	1	—	3	1	73	22	35	19	759	634	348	595				
22	20	7	7	4	—	—	1	—	—	—	—	—	—	7	8	131	109	22	41				
98	91	20	22	7	7	—	1	—	—	2	—	61	40	8	21	424	448	288	865				
146	156	38	39	31	31	11	8	1	—	2	—	45	57	18	21	414	358	142	216				
43	33	5	11	8	5	12	7	—	—	1	—	1	—	16	10	343	271	135	135				
7	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	111	—	4	—				
98	104	44	49	10	5	4	—	—	—	2	—	22	20	16	30	573	520	366	277				
12	35	1	9	5	8	1	2	—	—	—	—	2	10	3	6	76	89	6	5				
196	189	33	48	74	74	18	10	—	—	2	—	32	27	37	30	648	647	238	819				
144	165	40	59	40	39	11	5	—	1	—	—	26	29	27	32	624	640	250	250				
52	82	16	24	15	34	9	7	1	—	2	—	3	4	6	13	205	196	14	22				
105	162	25	29	23	25	2	—	1	—	1	—	32	71	21	37	582	539	325	361				
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	109	160	178	76				
74	122	19	15	17	32	17	8	—	—	1	—	2	31	18	36	433	425	132	103				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83	—	117	—				
79	94	16	27	28	28	10	8	—	—	—	—	13	2	12	29	606	517	221	170				
26	20	15	17	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	8	1	183	152	91	84				
82	69	28	24	19	18	10	—	—	—	3	—	6	12	16	15	477	303	164	68				
61	60	17	21	25	17	5	5	—	—	—	—	2	—	12	17	344	348	91	20				
275	261	56	39	82	88	12	14	—	—	—	—	107	91	18	29	448	464	—	—				
53	44	3	2	4	3	2	2	—	—	—	—	29	4	15	33	176	269	—	—				
14	6	1	—	3	2	—	—	—	—	—	—	7	1	3	2	72	42	—	—				
253	171	30	11	73	70	90	69	1	—	—	—	26	6	33	16	349	287	—	—				
2 237	2 252	503	559	598	618	251	189	6	2	23	2	515	460	341	422	8 306	7 555	3 127	3 121				
4 489	—	1 062	—	1 216	—	440	—	8	—	25	—	975	—	763	—	15 861	—	6 248	—				

3) dem som vid intagningen *icke* voro *sinnessjuka*.

Anm. Patient, som intagits mer än en gång för *samma* sjukdomsform, skall vid förnyad intagning medräknas, endast för så vitt det kan anses, att han före senaste intagningen varit tillfrisknad och ånyo insjuknat.

Grupp C: Intagna med frånräknande av

1) dem som *föret vårdats* å sådana sinnessjukhus, vilka avgiva statistisk redogörelse enligt tab. 1—9,

2) dem som intagits för *observation* och

3) dem som vid intagningen *icke* voro *sinnessjuka*.

Grupp D: Intagna, *överförda* från sådana sinnessjukhus, vilka avgiva statistisk redogörelse enligt tab. 1—9.

Grupp E: Intagna för *observation*.

Anm. Observationspatient, vilken enligt medicinalstyrelsens utlåtande såsom sjuk kvarstannar å sjukhuset, *överföres* till grupp B respektive C, räknat från nämnda utlåtandes datum.

76 kv.). — ³ Kriminalavd. — ⁴ Avd. för sinnessjuka. — ⁵ Icke sinnessjuk. — ⁶ Därav i familjevård 11.

Tab. 2. Översikt för år 1930 av de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, döda samt den 31 december befintliga med fördelning efter *sjukdomsform*.

S j u k d o m s f o r m	1		2		3		4		5	
			I n t a g n a				Döda		Den 31 de- cember be- fintliga	
			grupp B		grupp C					
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom <i>Psychosis manico-depressiva</i>	333	509	201	350	32	52	591	849		
Schizofren sinnessjukdom <i>Dementia praecox, Schizophrenia</i>	944	802	741	588	144	165	6 062	5 081		
Kronisk förryckthet <i>Paranoia</i>	14	9	7	5	3	3	64	51		
Epileptisk sinnessjukdom <i>Insania epileptica</i>	36	36	29	28	6	10	179	133		
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder präsenil form <i>Insania et dementia praesenilis</i>	57	180	47	147	21	43	162	533		
senil form <i>Dementia senilis</i>	82	132	63	120	54	81	132	259		
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar <i>Dementia arteriosclerotica</i> . . .	27	21	26	17	14	18	28	21		
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan <i>Insania et dementia e lesione cerebri</i>	38	19	27	16	9	7	63	35		
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion paralytisk form <i>Dementia paralytica</i>	120	34	100	28	25	2	169	50		
annan form av syfilis i centrala nervsystemet <i>Insania et dementia luetica</i>	13	5	10	4	2	6	22	5		
Sinnessjukdom på grund av annan infektion <i>Psychosis ex infectione</i>	20	35	19	31	7	11	23	28		
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i> . .	88	5	66	4	2	—	81	11		
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	6	9	4	7	—	—	6	4		
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	11	25	9	23	9	7	4	12		
Psykogen sinnessjukdom hysterisk form <i>Hysteria</i>	17	60	13	49	—	—	16	49		
annan form <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	51	58	38	54	1	1	31	24		
Abnorm personlighet <i>Psychopathia</i>	104	93	64	74	3	3	150	106		
Sinnessvaghet <i>Imbecillitas</i>	100	51	90	38	3	4	373	173		
Sinnesslöhet <i>Idiotia</i>	22	5	19	4	6	9	150	131		
Summa	2 068	2 068	1 578	1 587	341	422	8 806	7 555		

Tab. 3. Översikt för år 1930 av de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, grupp B, rörande *orsaker*, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava uppkommit.

1	2	3	4	1	2	3	4
O r s a k e r	Män	Kvin- nor	Sum- ma	O r s a k e r	Män	Kvin- nor	Sum- ma
Involuktion och ålderdom . . .	81	179	260	Autointoxikationstillstånd (mor- bus Basedowii, myxödem, dia- betes etc.)	5	17	22
Åderförkalkning	19	18	37	Skrämsel, sinnesrör., olycksfall . .	6	4	10
Syfilis i centrala nervsystemet . .	122	36	158	Sorg, bekymmer, motgångar . .	26	32	58
Skador å huvudet	27	1	28	Religionsgrubbel	1	13	14
Hjärnblödning, trombos	—	1	1	Sömnlöshet, överansträngning . .	9	11	20
Andra nervsystemets sjukdomar . .	8	19	27	Dödsfall i fam., fruktan för sjukd.	11	14	25
Encephalitis lethargica	13	15	28	Olycklig kärlek, ol. äktenakap . .	12	12	24
Influenta	—	—	—	Andra psykogena moment	4	5	9
Övriga infektionssjukdomar	24	18	42	Andra orsaker	9	7	16
Andra sjukdomar	11	14	25	Ärftlig, psykopatisk belastning ¹	715	634	1349
Utmattning, inkl. kroniska kon- sumtionstillstånd	—	—	—	Ärftlig belastning av alkoholism .	12	17	29
Kraftnedsättning efter sjukdom . .	—	2	2	„ „ „ nervsjukd.	—	—	—
Morfin, narcotica	1	9	10	Självmod inom släkten	1	2	3
Havandeskap, barnsäng och di- givning	—	52	52	Sinnessjukdom eller annat psy- kiskt abnormtillstånd hos den sjukes syskon	280	316	596
Förgiftning	—	3	3				
Missbruk av sprit, tobak	102	2	104				

¹ Sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led — hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon (specif. se följ. tabell).

Tab. 4. Översikt för år 1930 av de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, grupp B, med *ärftlig psykopatisk belastning* efter sjukdomsform.

1	2	3	4	1	2	3	4
S j u k d o m s f o r m	Män	Kvin- nor	Sum- ma	S j u k d o m s f o r m	Män	Kvin- nor	Sum- ma
Manisk-depressiv sinnessjukdom . .	151	167	318	Sinnessjukdom på grund av an- nan infektion	2	8	10
Schizofren sinnessjukdom	392	300	692	Sinnessjukdom på grund av förgif- tning av alkohol	18	1	19
Kronisk förryckthet	4	—	4	Sinnessjukdom på grund av an- nan förgiftning	2	2	4
Epileptisk sinnessjukdom	12	9	21	Sinnessjukdom på grund av autointoxikation	—	4	4
Sinnessjukd. under involutions- åren och vid hög ålder	—	—	—	Psyko-gen sinnessjukdom	—	—	—
Præsenil form	14	38	52	Hysterisk form	2	15	17
Senil form	5	20	25	Annan form	8	16	24
Sinnessjukdom på grund av ar- teriosklerotiska förändringar . . .	3	—	3	Abnorm personlighet	37	27	64
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan . .	7	4	11	Sinnessvaghet	35	16	51
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion	—	—	—	Sinnesslöhet	11	1	12
Paralytisk form	12	6	18				
Annan form av syfilis i centrala nervsystemet	—	—	—	Summa	715	634	1349

Anm. Ärftlig psykopatisk belastning kända hos tidigare generationer i rätt uppstigande led — hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon (jfr. Tab. 3 med not). Rörande sjukdomarnas latinska benämning se Tab. 2. *Pour les noms latins des maladies* se Tabl. 2.

Tab. 5. Översikt av de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka under år 1930 *tillfrisknade*.

A. Sjukdomens *bestånd* hos de under året tillfrisknade.

1	2		3		4		5		6		7		8		9
Sjukdomsform	0—1 månad		1—6 månader		6—12 månader		1—3 år		Mer än 3 år		Okänt		Summa		Summa sammanlagt
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
Manisk-depressiv sinnessjukdom <i>Psychosis manico-depressiva</i>	8	8	98	133	59	95	44	61	18	28	1	6	228	331	559
Schizofren sinnessjukdom <i>Dementia praecox, Schizophrenia</i>	—	2	30	25	37	23	20	21	16	8	1	—	104	79	183
Kronisk förryckthet <i>Paranoia</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epileptisk sinnessjukdom <i>Insania epileptica</i>	3	—	3	1	—	1	—	—	2	—	—	—	8	2	10
Sinnessjukdom under involutionsåren och vid hög ålder															
präsenil form <i>Insania et dementia praesenilis</i>	1	—	1	4	2	7	1	6	3	3	—	—	8	20	28
senil form <i>Dementia senilis</i>	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar <i>Dementia arteriosclerotica</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan <i>Insania et dementia e lesione cerebri</i>	2	—	2	—	3	1	1	—	—	—	—	—	8	1	9
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion															
paralytisk form <i>Dementia paralytica</i>	1	—	3	2	2	1	1	—	1	—	—	—	7	4	11
annan form av syfilis i centrala nervsystemet <i>Insania et dementia luetica</i>	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	1	—	2	1	3
Sinnessjukdom på grund av annan infektion <i>Psychosis ex infectione</i> . . .	1	1	5	11	—	6	1	1	—	—	—	—	7	19	26
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	26	1	9	—	—	—	4	—	3	—	—	—	42	1	43
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning <i>Psychosis ex intoxicatione</i> . .	11	1	2	3	1	—	1	1	2	1	—	—	17	6	23
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	—	1	1	8	—	1	—	1	—	—	—	—	1	11	12
Psykogen sinnessjukdom															
hysterisk form <i>Hysteria</i>	3	3	5	11	2	4	2	4	1	5	—	—	19	27	40
annan form <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i> . .	7	6	12	18	8	9	3	3	1	1	1	1	32	38	70
Abnorm personlighet <i>Psychopathia</i> . .	—	—	7	4	2	3	6	5	6	5	5	1	26	18	44
Summa	63	23	178	222	116	151	84	103	53	52	9	8	503	559	1062

B. Tillfriskningsprocenten bland de under de sista 10 åren intagna.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Den tillfrisknade intogs före redovisningsåret det eller år	8:de året	7:de året	6:te året	5:te året	4:de året	3:dje året	2:dra året	1:sta året	9:de året	Redovisningsåret
	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
Hela antalet tillfrisknade	552	592	572	558	566	549	733	737	862	717
Hela antalet intagna, grupp B	2 309	2 513	2 624	2 559	2 467	2 463	2 988	3 791	3 813	4 171
Tillfrisknade på 100 intagna	23.9	23.6	21.8	21.8	22.9	22.3	24.5	19.4	22.6	17.2

Anm. Här medtagna alla tillfrisknade, även bland sådana sjuka som överförts från annat sinnessjukhus.

Tab. 6. Översikt av de år 1930 å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, grupp B, efter yrke och civilstånd.

A. Yrke.

1	2		3		4		5	
	Yrkes- utövare		Hus- stru- utau- yrke		Barn under 15 år ¹		Övriga familje- med- lemmar ²	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
I. Jordbruk med blüöringar.								
a. Godsägare, större arrendatorer, lantbruksinspektorer, jägmästare . . .	10	—	4	—	—	—	1	5
b. Hemmansägare, mindre arrend., rättare, trädgårdsmästare, mejerister .	195	1	158	—	—	—	70	163
c. Torpare, statare, arb. och tjänstefolk, maskinister, smeder, snickare, kuskar och chaufförer i jordbruk, skogvaktare, skogsarbetare etc. . .	384	14	113	—	1	—	13	44
d. Andra jordbruksidkare samt fiskare och lappar	50	—	11	—	—	—	2	5
II. Industri och hantverk.								
a. Malmbrytning, mineral-, metall- och maskinindustri, kopparslagare, smeder (ej vid bruk), hovslagare, guldsmeder, ur- och instrumentmak.	163	3	67	1	—	—	4	10
b. Jord- och stenindustri, kolgruv- och torvindustri, stenbrytning, tegelbruk, porslän- och glasindustri	35	—	19	—	—	—	2	4
c. Trävaruind., sågverk, snickeri, vagumakeri, pappers- o. grafisk ind., tillverkning av pappersmassa o. papper, bokbinderi, boktryckeri etc.	140	15	41	—	—	—	2	10
d. Närings- och njutningsmedeltillverkning, kvarnrörelse, bageri, sockerbruk, slakteri, bryggeri, tobaksindustri	34	13	10	—	—	—	1	3
e. Textil- o. beklädnadsind., spinneri, väveri, färgeri, tvättinrättning .	30	105	16	—	—	—	1	4
f. Läder-, hår- och gummivaruindustri, garveri, perukmakare etc. . . .	22	5	8	—	—	—	—	3
g. Kemisk-teknisk industri, färg- och tvättillverkning, kolning (ej mil-) och trädestillation, krut- och tändstickstillverkning	29	4	12	—	—	—	1	1
h. Byggnadsverksamhet, murare, belysning, vattenledning, renhållning .	92	4	33	—	—	—	1	3
i. Ej specificerad industri, maskinister, eldare etc.	52	8	45	—	—	—	—	3
III. Handel och samfärdsel.								
a. Gross- o. minuthandel, vörldshusrörelse, bank- o. försäkringsverksamhet	190	117	46	1	—	—	6	10
b. Befattn.-hav. i kommunikationsverken, kuskar, chaufförer, stuveriarb .	84	4	69	—	—	—	3	10
c. Skeppsredare, skeppare, fartygsmaskinister och eldare, sjömän, lots-, fyr- och hamnväsende	56	—	18	—	—	—	2	7
IV. Allmän tjänst och fria yrken.								
a. Försvaret o. försvarsförvaltning., officerare, underofficerare, manskap och arb. vid försvarsväsendet, statens och kommunernas tjänstemän .	63	8	42	1	—	—	1	9
b. Religionsvård, undervisning, litterära och konstnärliga yrken, inkl. advokater, publicister, artister, akrobater etc.	55	49	21	—	—	—	1	11
c. Sjukvård, fattigvård, fångvård och annan social verksamhet inkl. apotekare, veterinärer, badare	17	51	7	—	—	—	—	1
V. Husligt arbete								
a. Tjänare inom jordbruksgruppen	6	18	—	—	—	—	—	—
b. " " industri och hantverk	—	2	—	—	—	—	—	—
c. " " handel och samfärdsel	3	3	—	—	—	—	—	—
d. " " allmän tjänst och fria yrken	2	4	—	—	—	—	—	—
e. Tjänare i husligt arbete i övrigt eller ej närmare angivet, portvak- ter, vedkarlar, hjälphustrur	15	334	3	—	—	—	2	2
VI. Utan närmare angivet yrke.								
Kapitalister, husägare, arb. av obestämt slag, f. d. yrkesutövare, lärj. .	235	160	49	1	1	—	4	64
Summa	1 962	922	792	4	2	117	372	

B. Civilstånd.

	Ogifta	Gifta	Änkl.	Änkor	Fränskilda	Summa
Män	1 323	645	71	—	44	2 083
Kvinnor	1 161	705	—	175	47	2 088
Summa	2 484	1 350	71	175	91	4 181

¹ Föras å föräldrarnas yrke. — ² Föras å senaste försörjares yrke. Hitt räknas barn över 15 år.

Tab. 7 a. Översikt av de år 1930 å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka den 31 dec. befintliga, med fördelning efter hemort.

Län, stad	Landsbygd		Städer		Hela länet, staden			På 10 000 inv. d. 31 dec.			
								år 1930			1920
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	s:a	m.	kv.	i allt	i allt
Stockholms stad . .	—	—	1 024	1 037	1 024	1 037	2 061	45·7	37·3	41·0	26·3
Stockholms län . .	281	270	56	61	337	331	668	25·7	24·7	25·2	15·5
Uppsala . .	149	112	66	78	215	190	405	31·8	27·1	29·4	23·1
Södermanlands . .	203	178	66	63	269	241	510	28·1	25·5	27·0	16·5
Östergötlands . .	242	199	86	122	328	321	649	21·5	20·4	21·0	19·4
Jönköpings . .	228	163	50	61	278	224	502	24·1	19·3	21·7	15·7
Kronobergs . .	243	229	17	17	260	246	506	33·2	31·8	32·5	25·0
Kalmar . .	264	208	54	68	318	276	594	27·5	23·8	25·7	20·5
Gotlands . .	74	83	20	22	94	105	199	33·2	36·0	34·6	18·2
Blekinge . .	161	106	55	57	216	163	379	29·8	22·5	26·2	20·1
Kristianstads . .	244	246	28	22	272	268	540	22·3	21·6	22·0	16·9
Malmöhus . .	344	358	173	192	517	558	1 067	21·0	21·1	20·9	16·2
Hallands . .	136	117	35	29	171	146	317	23·1	19·3	21·1	14·7
Göteb. o. Bohus . .	220	177	542	509	762	686	1 448	34·3	29·2	31·7	17·4
Älvsborgs . .	313	303	64	66	377	369	746	28·3	23·0	23·8	18·7
Skaraborgs . .	271	218	36	44	307	262	569	25·5	21·6	23·5	17·7
Värmlands . .	247	236	38	50	285	286	571	21·2	21·1	21·2	18·6
Örebro . .	216	179	39	55	255	234	489	23·4	21·2	22·3	16·5
Västmanlands . .	144	116	55	70	199	186	385	24·5	23·1	23·8	16·4
Kopparbergs . .	367	310	53	34	420	344	764	33·5	27·7	30·6	20·2
Gävleborgs . .	215	147	50	53	265	200	465	18·3	14·3	16·6	12·8
Västernorrlands . .	306	225	53	42	359	267	626	25·6	19·3	22·5	16·1
Jämtlands . .	180	127	12	17	192	144	336	27·6	22·0	23·0	16·3
Västerbottens . .	217	196	13	16	230	212	442	22·0	21·3	21·7	14·6
Norrbottns . .	286	203	42	42	328	245	573	32·2	25·0	28·7	16·9
Utlandet	13	9	2	9	15	18	33				
Okänt	6	4	7	—	13	4	17				
Summa	5 570	4 719	2 786	2 836	8 306	7 555	15 861	27·5	24·2	25·8	18·8
På 10 000 inv.											
År 1930	26·5	23·1	29·7	26·4	27·5	24·2	25·8				
1920	19·0	17·1	20·0	17·8	19·5	17·3	18·3				

Enligt ovanstående tabell uppgick antalet å samtliga anstalter vid 1930 års slut befintliga till inemot 15 900, d. v. s. 25·8 på 10 000 av rikets folkmängd. Olika områden uppvisa dock rätt stora variationer; högsta siffran visar Stockholms stad (41·0), därefter Gotlands län (34·6) och Kronobergs län (32·5), lägsta talen visa Gävleborgs län (16·6), Malmöhus län (20·9), Östergötlands län (21·0), Hallands län (21·1) och Värmlands län (21·2).

År 1920 voro talen högst — utom för Stockholms stad — för Kronobergs, Uppsala, Kalmar, Kopparbergs och Blekinge län, lägst för Gävleborgs län, därefter för Västerbottens och Hallands län.

I förhållande till folkmängden visa städerna något högre tal än landsbygden, och mankon något högre än kvinnkon.

Tab. 7 b. Översikt av de år 1930 å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka intagna, grupp B, med fördelning efter *hemort*.

1		2		3		4		1		2		3		4	
Län, stad		Lands- bygd		Städer		Summa		Län, stad		Lands- bygd		Städer		Summa	
		m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Stockholms stad .	—	—	372	459	372	459	Älvsborgs län	57	61	14	21	71	82		
Stockholms län	82	74	19	21	101	95	Skaraborgs »	47	51	12	8	59	59		
Uppsala »	35	30	13	12	48	42	Värmlands »	58	57	22	28	80	85		
Södermanlands »	28	35	15	17	43	52	Örebro »	22	12	1	3	23	15		
Östergötlands »	66	52	24	33	90	85	Västmanlands »	29	30	15	12	44	42		
Jönköpings »	35	26	22	17	57	43	Kopparbergs »	61	62	5	10	66	72		
Kronobergs »	48	33	7	5	55	38	Gävleborgs »	43	38	12	11	55	49		
Kalmar »	45	47	14	15	59	62	Västernorrlands »	57	39	10	7	67	46		
Gotlands »	15	20	5	6	20	26	Jämtlands »	37	32	6	9	43	41		
Blekinge »	28	23	13	14	41	37	Västerbottens »	48	76	2	1	50	87		
Kristianstads »	47	43	6	2	53	45	Norrbottnens »	107	81	13	14	120	95		
Malmöhus »	69	84	47	55	116	139	Utlandet och okänt	19	10	5	4	24	14		
Hallands »	27	30	4	7	31	37									
Göteb. o. Bohus. »	56	50	239	191	295	241	Summa	1 166	1 096	917	992	2 083	2 088		

Tab. 8. Översikt för år 1930 av *dödsorsaker* bland de å offentliga, självständiga anstalter för sinnessjuka avlidna.

1	2	3	1	2	3
	M.	Kv.		M.	Kv.
Marasmus senilis	10	23	Arteriosclerosis. Aneurysma	14	14
Septichæmia	4	13	Thrombosis. Embolia	1	2
Erysipelas	9	6	Pleuritis ac.	2	3
Influenza epidemica	4	4	Bronchitis acuta et chronica	2	7
Febris typhoides. Paratyphus	—	1	Pneumonia acuta	30	45
Encephalitis lethargica	—	—	Bronchopneumonia	24	37
Tuberculosis pulmonum	88	94	Gangrena pulmonum	—	1
" aliorum organorum	6	12	Alii organorum respirationis morbi	—	—
Aliæ infectiones	1	—	Gastroenteritis acuta	1	6
Morbi sanguinis	—	—	Gastroenteritis chronica	2	3
Cachexiæ	3	7	Hernia	—	1
Meningitis cerebri	—	—	Ileus	—	2
Lues	4	1	Ulcus ventriculi	2	1
Hæmorrhagia cerebri et meningum	—	—	Cholelithiasis	2	2
Emollitio cerebri	7	13	Alii organorum digestionis morbi	4	6
Epilepsia	—	4	Nephritis acuta et chronica	8	2
Otitis media purulenta	1	1	Cystopyelonephritis	2	5
Dementia paralytica	27	2	Organorum generationis morbi	7	1
Dementia senilis	—	—	Carcinoma	17	20
Insania	3	3	Tumores alii	—	9
Insania (Suicidium)	12	4	Casus mortiferi (Combustio, Laceratio, Suffocatio)	2	4
Alii systematis nervosi morbi	1	2	Alii morbi	1	2
Pericarditis. Endocarditis ac.	1	3			
Endocarditis chr. Vitium org. cordis	—	—			
Myocarditis chr. Cardiosclerosis	39	56	Summa	341	422

Tab. 9 Jämförelse mellan hospitalens driftkostnader åren 1929 och 1930.

	År 1929		År 1930		Ökning		Minskning	
Personalkostnader.								
Avlöning	10 688 199	92	11 045 985	06	357 785	14	—	—
Ålderstillägg	1 890	51	1 743	49	—	—	147	02
Rese- och traktamentspenningar	13 653	35	29 584	93	15 931	58	—	—
Dyrtidstillägg	1 839 557	58	1 598 770	51	—	—	240 787	07
Indragningsstat	31 008	05	33 432	82	—	—	575	23
Pensionsreglering	22 827	30	21 176	08	—	—	1 651	22
Dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare	14 758	—	12 027	—	—	—	2 731	—
Summa	12 614 894	71	12 742 719	89	127 825	18	—	—
Omkostnader.								
Utspisning	2 665 714	56	2 575 836	69	—	—	89 877	87
Linne, gång- och sängkläder	392 924	66	362 231	40	—	—	30 693	26
Eldning och lyshållning	1 193 943	63	1 140 624	74	—	—	53 318	89
Medikamenter	208 475	98	233 090	77	24 614	79	—	—
Tvätt och renhållning	71 805	65	72 894	88	1 089	23	—	—
Inventarier	276 720	58	280 881	37	4 160	79	—	—
Byggnader och gårdar	1 107 464	67	1 191 391	19	83 926	52	—	—
Skrivmaterialier	41 375	92	59 323	55	17 947	63	—	—
Utskylder	16 996	43	18 281	48	1 285	05	—	—
Trädgård och jordbruk	—	—	168	90	168	90	—	—
Diverse	194 487	43	235 343	28	40 855	85	—	—
Familjevård	81 762	27	155 378	—	73 615	73	—	—
Förskott	900	—	—	—	—	—	900	—
Summa	6 252 571	78	6 325 446	25	72 874	47	—	—
Avgär: vinst å rörelse	266 187	66	231 269	35	—	—	34 918	31
hyror	826 532	51	842 146	77	15 614	26	—	—
Summa avdrag	1 092 720	17	1 073 416	12	—	—	19 304	05
Summa omkostnader	5 159 851	61	5 252 030	13	92 178	52	—	—
<i>Totalkostnad</i>	17 774 746	32	17 994 750	02	220 003	70	—	—
Avgär: patientavgifter	6 772 289	16	6 715 356	11	—	—	56 933	05
<i>På statsverket belöpande kostnad</i>	11 002 457	16	11 279 393	91	276 936	75	—	—

Tab. 10. Sammandrag av hospitalens driftkostnader år 1930.

	Kungl. Medicinal- styrelsen	Stock- holms hospital	Uppsala hospital och asyl	Nyköpings hospital	Strängnäs hospital	Vadstena hospital och asyl	Växjö hospital	Väster- viks hospital	Visby hospital	Lunds hospital och asyl	Hälsing- borgs hospital	Göteborgs hospital	Restads sjukhus vid Vänersborg	Källsha- gens sjuk- hus i Vä- nersborg	Kristine- hamns hospital	Örebro sinnesslö- anstalt	Sala sinnesslö- anstalt	Säters hospital	Härnös- sands hospital	Öster- sunds hospital	Piteå hospital och asyl	Summa
Personal.																						
Avlöning	—	392 496 88	1 053 720 93	214 550 17	679 560 15	607 216 43	528 991 66	914 005 38	86 378 84	1 021 001 48	837 487 99	510 529 87	874 635 —	112 721 22	751 706 62	10 725 25	50 852 85	925 045 50	289 096 52	675 840 22	509 422 60	11 045 985 06
Ålderstillägg	—	—	—	—	743 49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 000 —	—	—	—	—	—	—	1 743 49
Rese- o. traktamentsp. .	—	—	730 85	22 50	1 659 55	2 084 50	258 20	1 841 95	543 25	494 75	1 007 95	166 75	368 05	5 714 55	1 669 50	2 461 40	1 933 65	3 465 40	103 05	1 450 95	3 608 68	29 584 98
Dyrtdistillägg	—	54 752 —	151 601 —	30 632 —	98 897 —	88 726 94	80 035 —	132 137 64	13 207 —	145 785 —	114 917 —	74 031 —	128 078 —	15 073 —	109 795 —	1 372 —	7 058 —	139 851 74	40 791 —	97 431 19	74 599 —	1 598 770 51
Årliga understöd	—	1 868 16	4 374 08	810 —	—	7 067 66	6 157 —	878 72	—	3 395 —	—	1 695 —	—	—	2 280 —	—	—	—	3 193 89	—	2 213 81	83 432 82
Pensionsreglering	—	675 84	2 331 68	222 —	—	4 855 84	3 569 —	—	—	4 129 —	—	1 725 —	—	—	912 —	—	—	—	1 584 —	—	1 172 27	21 176 08
Dyrtdistillägg åt f. d. befattningshavare	—	555 —	1 733 —	216 —	—	2 499 —	2 082 —	—	—	1 698 —	—	744 —	—	—	745 —	—	—	—	1 040 —	—	715 —	12 027 —
S:a Personalkostnad	—	450 847 88	1 214 490 99	246 452 67	780 860 19	712 449 87	621 092 86	1 048 363 69	100 129 09	1 176 503 28	953 412 94	588 891 12	1 003 081 05	133 508 77	868 108 12	14 558 65	59 844 50	1 068 362 64	335 807 96	774 722 86	591 731 31	12 742 719 89
Omkostnader.																						
Utspisning	—	64 755 83	246 592 53	52 837 85	155 958 05	126 877 07	144 748 58	175 517 98	17 952 57	262 194 08	216 098 27	89 947 75	221 649 92	7 483 67	172 479 11	—	2 331 47	255 491 40	80 869 47	148 539 71	133 511 48	2 575 833 69
Linne, gång- o. säng- kläder	—	13 521 44	25 318 39	7 653 20	14 169 —	27 831 01	13 628 31	28 073 92	3 819 85	34 416 39	10 096 16	14 307 07	17 962 57	2 988 41	36 016 95	145 40	—	35 519 36	13 771 74	30 337 46	32 654 77	362 231 40
Eldning o. lyshållning	7 179 20	40 167 08	103 164 32	22 869 27	59 402 48	54 012 63	50 558 29	72 851 39	11 244 14	99 384 64	80 435 59	46 186 28	75 661 21	16 209 12	82 949 29	4 256 69	8 478 88	130 513 57	34 832 73	79 911 —	60 356 94	1 140 624 74
Medikamenter	—	15 002 49	20 117 51	2 437 48	9 412 73	10 564 96	13 449 07	18 726 90	825 23	28 749 76	21 488 75	16 786 45	14 975 97	1 116 67	16 778 98	—	878 66	14 494 59	4 480 13	13 818 51	8 986 23	233 000 77
Tvätt och renhållning .	3 000 —	210 60	3 063 39	1 744 31	9 743 16	3 019 60	3 177 39	2 827 04	1 431 60	8 941 30	5 952 22	1 438 29	1 389 20	1 492 45	9 341 86	283 76	655 09	6 503 61	3 756 02	1 515 85	3 408 14	72 894 88
Inventarier	—	20 155 29	25 579 52	6 579 34	20 297 13	23 753 79	16 797 21	12 166 85	2 854 86	17 316 36	24 886 73	16 379 70	13 681 58	3 003 63	27 225 79	136 27	1 450 92	19 812 28	6 661 97	11 227 60	10 914 55	280 881 37
Byggnader och gårdar .	27 371 60	90 481 11	110 124 49	16 189 31	34 782 49	66 784 19	31 235 26	46 793 88	10 098 70	123 473 04	100 056 89	35 875 89	104 082 25	10 719 90	88 323 62	78 15	2 272 61	54 041 63	30 746 26	74 872 11	132 987 31	1 191 391 19
Skrivmaterialier	2 626 26	1 695 53	3 372 39	1 784 06	4 616 45	2 594 17	2 810 91	3 469 31	517 99	3 698 42	2 967 09	2 484 03	1 753 59	2 509 73	3 498 12	1 094 01	3 018 18	4 296 10	2 676 92	4 370 94	3 468 85	59 323 55
Utskylder	—	—	3 019 01	233 28	1 359 16	1 213 92	1 911 96	1 003 52	—	460 36	9 26	1 096 70	1 284 59	3 86	3 294 08	—	75 —	1 713 12	—	406 54	1 197 12	18 281 48
Trädgård och jordbruk	—	—	—	—	—	—	—	—	35 90	—	—	—	—	66 55	—	—	66 45	—	—	—	—	168 90
Diverse	9 211 34	—	14 134 12	6 533 12	12 890 90	5 451 34	23 022 48	10 521 17	5 746 39	20 775 98	12 284 52	9 740 53	3 310 09	9 793 95	20 025 70	743 15	3 655 91	33 162 71	3 982 19	13 317 27	17 039 32	235 343 28
Familjevård	—	—	—	—	—	10 744 30	37 630 35	—	53 969 35	—	—	—	—	—	16 961 50	—	—	—	—	—	36 072 —	155 378 —
Hjälpsverksamhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	49 388 40	245 989 07	554 486 17	118 861 22	322 631 55	332 347 48	338 969 31	371 951 91	108 497 08	599 410 28	474 275 48	234 242 69	455 750 97	55 387 94	476 895 —	6 737 48	22 833 17	555 548 37	181 777 43	378 316 99	440 597 31	6 325 446 25
Avgär:																						
Vinst & rörelse	—	13 763 04	29 012 33	1 907 79	6 146 29	12 810 12	19 444 62	23 927 87	—	22 332 67	2 058 35	11 247 20	30 255 —	—	23 390 67	3 93	221 94	17 988 52	1 595 29	5 101 21	10 062 51	231 269 35
Hyror	—	52 112 65	88 420 65	13 091 51	61 420 18	32 160 71	33 245 18	63 650 73	2 356 70	76 250 34	85 547 03	41 306 03	60 636 53	12 889 12	54 199 17	237 19	3 460 31	50 582 31	21 222 65	57 208 46	32 148 32	842 146 77
S:a avdrag	—	65 875 69	117 432 98	14 999 30	67 566 47	44 970 83	52 689 30	87 578 60	2 356 70	98 583 01	87 605 38	52 553 23	90 891 53	12 889 12	77 589 84	241 12	3 682 75	68 570 33	22 817 94	62 309 67	42 211 33	1 073 416 12
S:a omkostnader	49 388 40	180 113 38	437 053 19	103 861 92	255 065 08	287 876 65	286 280 01	284 373 31	106 140 38	500 827 27	336 670 10	181 639 46	364 859 44	42 498 32	399 305 16	6 496 31	19 200 42	436 977 54	158 959 49	316 007 32	398 336 48	5 252 030 13
Totalkostnad	49 388 40	630 461 26	1 651 544 18	350 314 59	1 035 925 27	1 000 326 52	907 372 87	1 332 737 —	206 209 47	1 677 330 50	1 340 033 04	770 530 58	1 367 940 49	176 007 59	1 267 413 28	21 054 96	79 044 92	1 555 340 18	494 767 45	1 090 729 68	990 117 79	17 994 750 02
Avgär patientavgifter .																						
På statsverket belö- pande kostnad	49 388 40	475 341 23	953 881 63	218 524 49	601 189 37	590 329 32	597 132 77	801 863 38	124 733 37	938 021 33	724 433 64	435 722 34	811 765 49	155 461 09	853 064 98	21 054 96	74 303 02	1 087 374 18	321 515 95	733 834 23	709 857 29	11 279 333 91
Utredningsanslag (ink. 11 515:20)	4 973 85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	207 057 56	—	19 979 82	136 597 26	—	—	—	124 629 12	493 237 61
Psykiatr. klinik Lund .	90 000 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90 000 —
Fredrika Bremerförbun- dets Lundakrets . . .	6 000 —	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6 000 —
Totalkostnad pr sjukdag	—	6 21	3 27	3 98	3 11	3 36	3 46	3 35	3 33	3 39	2 38	5 34	3 36	—	4 09	—	—	3 36	4 08	3 30	4 53	3 65
Statens kostnad pr sjuk- dag	—	4 68	1 90	2 48	1 30	1 98	2 27	2 01	2 01	2 —	1 56	3 02	1 99	—	2 75	—	—	2 53	2 65	2 55	3 24	2 29

Tab. 11. Antal platser, medeltal vårdade, underhållsdagar,

Sjukhus	Antal sjukplatser vid årets slut	Medeltal vårdade per dag	Antal underhållsdagar						Kostnad	
			1:a klass	2:a klass	3:e klass	avgiftsfria	å läns- eller stads-avdelning	Summa	Summa	
Stockholms hospital . .	265	279	7 103	23 144	64 968	6 532	—	101 747	540 980	15
Uppsala » . .	1 246	1 378	7 188	31 872	433 825	22 062	7 897	502 844	1 541 419	69
Nyköpings » . .	206	241	—	2 599	74 535	3 637	7 033	87 804	334 125	28
Strängnäs » . .	850	913	—	16 923	300 613	15 707	—	333 243	968 848	01
Vadstena hospital och asyl	752	799	2 190	22 243	256 371	10 627	—	291 431	933 542	33
Vadstena familjevård .	30	16	—	238	5 626	—	—	5 864	—	—
Växjö hospital . . .	404	499	1 265	6 193	119 408	41 025	14 242	182 133	748 158	18
Korsberga centralhem och familjevård . .	225	213	—	365	77 094	—	314	77 773	118 697	26
Korsberga lantbrukskoloni	7	7	—	—	2 602	—	—	2 602	9 282	17
Västerviks hospital . .	984	1 091	—	14 947	352 194	20 338	10 899	398 378	1 285 943	12
Visby » . .	63	99	—	3 182	30 501	2 437	—	36 120	196 170	77
Stenkyrka centralhem och familjevård . .	75	71	—	—	25 815	—	—	25 815	—	—
Lunds hospital . .	1 306	1 356	10 267	37 241	408 851	29 191	9 732	495 282	1 553 857	46
Hälsingborgs » . .	1 200	1 276	—	29 575	414 388	21 773	26 723	465 736	1 240 026	15
Göteborgs » . .	365	395	19 517	15 917	73 711	8 400	10 737	144 268	734 538	47
Restads sjukhus . . .	1 080	1 117	—	14 266	366 520	16 209	—	407 732	1 263 858	24
Källshagens » . . .	850	85	—	717	14 371	481	7 013	15 569	178 176	81
Kristinehamns hospital	800	811	—	12 662	264 321	11 944	—	295 940	1 179 389	66
» familjevård .	40	37	—	—	13 354	181	10 687	13 535	—	—
Säters hospital . . .	972	1 122	—	14 260	358 199	26 187	8 735	409 333	1 501 298	55
Härnösands » . . .	279	332	—	3 270	102 808	6 525	—	121 338	464 021	19
Östersunds » . . .	700	788	—	14 353	256 426	16 397	—	287 176	1 015 857	57
Piteå hospital och asyl	540	537	—	4 014	185 297	6 788	—	196 099	857 129	98
» familjevård . . .	60	62	—	365	21 500	801	—	22 666	—	—
Sala sinnesslöanstalt .	374	—	—	92	1 493	1 573	—	3 158	76 772	31
Örebro » . .	350	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	14 023	13 524	47 530	268 438	4 224 791	268 815	114 012	4 923 586	16 742 093	35
Därav vid sjukhusen	13 586	13 118	—	—	—	—	—	4 775 331	—	—
i familjevård .	437	406	—	—	—	—	—	148 255	—	—

kostnad för sjukvård, utspisning m. m. år 1930.

för sjukvården		Medelkostnad för utspisning för dag o. sjuk		Medelkostnad för år och sjuk									
för år och sjuk	för dag och sjuk	1:a klass	allm. klass	Personal	Utspis- ning	Linne, gång- och säng- klader	Eld- ning och lyshåll- ning	Medika- menter	Tvätt	Familjevård			
										pr år	pr dag		
1 939	—	5 82	1 29	— 59	1 607 49	232 10	48 46	143 97	53 77	0 76	—	—	
1 118	59	3 06	1 19	— 48	881 84	178 95	18 87	74 87	14 60	2 22	—	—	
1 386	41	3 79	—	— 60	1 022 62	219 24	31 33	94 89	10 11	7 23	—	—	
1 061	17	2 91	—	— 47	855 26	170 81	15 52	65 06	10 81	10 67	—	—	
1 146	16	3 14	1 04	— 43	874 11	158 91	34 17	67 65	12 97	3 78	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	721 87	1 97	
1 499	87	4 11	1 08	— 53	1 187 67	192 70	13 90	95 85	25 34	5 83	—	—	
557	06	1 52	—	— 58	—	—	—	—	—	—	559 22	1 53	
1 301	85	3 37	—	—	—	—	—	—	—	—	1 301 85	3 57	
1 178	68	3 23	—	— 44	960 92	160 88	25 73	66 77	17 16	2 59	—	—	
1 155	98	3 17	—	— 50	1 011 40	181 34	35 92	113 58	8 38	14 46	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	763 21	2 09	
1 145	91	3 14	1 21	— 50	867 63	193 36	25 38	73 29	21 20	6 59	—	—	
971	81	2 66	—	— 46	747 19	169 36	7 91	63 04	16 84	4 66	—	—	
1 858	18	5 09	1 32	— 51	1 489 73	227 54	36 19	116 84	42 47	3 64	—	—	
1 131	47	3 10	—	— 54	898 01	198 43	16 08	67 74	13 40	1 24	—	—	
—	—	—	—	— 48	—	—	—	—	—	—	—	—	
1 390	79	3 81	—	— 56	1 023 71	203 40	42 47	97 62	19 79	11 02	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	524 80	1 44	
1 338	65	3 67	—	— 62	952 62	227 81	31 67	116 37	12 92	5 80	—	—	
1 395	85	3 82	—	— 67	1 010 17	243 27	41 48	104 78	13 48	11 30	—	—	
1 292	10	3 54	—	— 52	984 66	188 74	38 54	101 57	17 70	1 98	—	—	
1 430	08	3 92	—	— 68	987 28	248 51	54 48	112 34	14 99	6 34	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	656 13	1 80	
—	—	—	—	— 74	—	—	—	—	—	—	—	—	
1 237	95	3 40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Medeltal		1 25	— 53	—	942 23	196 35	26 78	86 95	17 22	5 39	625 91	1 71	

Tab. 12. Sammandrag av kyrkoherdarnas och hälsovårdsnämndernas

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
S i n n e s s j u -												
	Antal	Hemort		Kön		Civilstånd			Ålder			
		landsbygd	städer	män	kvinor	ogifta	gifta ¹	ej angivet	under 20 år	20—40 år	över 40 år	ej angiven
1 Stockholms stad	3 795	—	3 795	1 663	2 132	2 541	1 250	4	47	1 179	2 566	3
2 Stockholms län	915	728	187	410	505	635	280	—	13	331	571	—
3 Uppsala	627	372	255	304	323	450	177	—	8	218	401	—
4 Södermanlands	744	517	227	362	382	505	239	—	11	255	478	—
5 Norrköpings stad	221	—	221	100	121	163	58	—	1	50	170	—
6 Östergötlands län ²	908	745	163	460	448	659	249	—	12	270	626	—
7 Jönköpings	916	681	235	484	432	673	243	—	11	245	660	—
8 Kronobergs	846	784	62	480	366	635	211	—	5	264	577	—
9 Kalmar	987	779	208	529	458	726	261	—	9	285	693	—
10 Gotlands	255	206	49	114	141	175	80	—	4	54	197	—
11 Blekinge	685	475	210	354	331	521	164	—	15	216	454	—
12 Kristianstads	1 033	925	108	508	525	777	256	—	10	261	762	—
13 Malmö stad	560	1	559	260	300	362	198	—	5	182	373	—
14 Malmöhus län ⁴	1 560	941	619	677	883	1 126	434	—	17	451	1 092	—
15 Hallands	639	434	205	315	324	497	142	—	7	195	437	—
16 Göteborgs stad	1 131	—	1 131	564	567	701	430	—	22	713	396	—
17 Göteborgs och Bohus län ⁵	820	678	142	418	402	601	219	—	10	234	576	—
18 Älvsborgs län	1 291	1 078	213	607	684	976	315	—	8	376	907	—
19 Skaraborgs	1 017	857	160	530	487	792	225	—	8	320	689	—
20 Värmlands	1 168	977	191	565	603	928	240	—	9	374	785	—
21 Örebro	911	710	201	441	470	715	196	—	19	339	553	—
22 Västmanlands	560	382	178	303	257	405	155	—	8	184	368	—
23 Kopparbergs	1 130	1 002	128	604	526	791	339	—	11	421	698	—
24 Gävleborgs	904	641	263	450	454	628	276	—	15	304	585	—
25 Västernorrlands	1 112	925	187	596	516	819	293	—	9	425	678	—
26 Jämtlands	530	468	62	283	247	405	125	—	8	193	329	—
27 Västerbottens	824	774	50	450	374	547	277	—	9	343	472	—
28 Norrbottens	667	552	115	385	282	481	186	—	11	260	396	—
Summa	26 756	16 632	10 124	13 216	13 540	19 234	7 518	4	322	8 942	17 489	3

¹ Här inräknade änklingar, änkor och fränskilda makar. — ² Tillhörande landsting eller kommuner som ej i lands-
i s. k. familjevård. — ⁷ D:o 30.

uppgifter om sinnessjuka och sinnesslöa i riket i slutet av år 1930.

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34				
k a.					S i n n e s s l ö a.																			
Vårdas inom					Antal	Hemort		Kön		Civil- stånd		Ålder			Vårdas inom									
enskilt eller där- emot svarande hem	enskild anstalt	försörjnings- anstalt	uppflyngs- anst. f. sinnessjuka	statensstalt för sinnessjuka		landbygd	städer	män	kvinnor	ogifta	giffta ¹	under 20 år	20—40 år	över 40 år	enskilt eller där- emot svarande hem	anstalt för sinnesslöa	obild- bara	bild- bara	försörjnings- anstalt	uppflyngs- anst. f. sinnessjuka	statensstalt för sinnessjuka			
995	52	30	1911	807	938	—	938	559	379	938	—	482	356	100	212	275	385	14	41	11	1			
189	12	70	66	578	479	428	51	277	202	477	2	140	207	132	203	96	111	32	10	27	2			
125	2	117	5	378	312	258	54	181	131	312	—	96	123	93	137	62	64	29	5	15	3			
105	3	143	4	489	384	314	70	237	147	383	1	106	155	123	133	65	65	102	—	19	4			
7	2	34	91	87	133	—	133	81	52	133	—	46	54	33	69	8	9	40	7	—	5			
182	52	112	29	533	673	604	69	400	273	668	5	201	282	190	295	115	141	105	4	13	6			
250	36	102	62	466	482	415	67	247	235	478	4	112	181	189	295	74	35	58	9	11	7			
206	43	116	26	455	389	374	15	199	190	386	3	80	147	162	233	53	23	69	3	8	8			
197	35	111	69	575	522	476	46	307	215	519	3	131	193	198	279	60	58	95	12	18	9			
72	—	15	4	164	139	114	25	82	57	139	—	29	59	51	80	9	14	17	4	15	10			
114	24	94	93	360	349	280	69	206	143	349	—	93	137	119	153	34	59	75	17	11	11			
212	75	60	158	528	547	508	39	321	226	540	7	140	211	196	252	120	78	55	25	17	12			
92	6	301	45	116	137	—	137	68	69	137	—	41	49	47	50	5	31	45	—	6	13			
263	45	252	137	863	703	538	165	382	321	696	7	195	282	226	245	130	132	146	21	29	14			
113	26	151	51	298	293	233	60	160	133	293	—	79	128	86	172	25	34	40	7	15	15			
413	52	447	73	146	200	—	200	125	75	200	—	96	78	26	66	37	71	19	—	7	16			
217	10	151	23	419	491	425	66	288	203	490	1	148	181	162	260	38	99	91	—	3	17			
369	26	205	22	669	591	527	64	341	250	589	2	106	238	247	343	64	82	81	2	19	18			
282	56	136	26	517	483	421	62	273	210	481	2	125	155	203	277	47	77	72	3	7	19			
240	81	314	5	528	698	638	60	411	287	698	—	150	266	282	372	54	104	163	1	4	20			
195	17	129	81	489	477	433	44	291	186	448	29	134	172	171	252	34	57	114	7	13	21			
75	11	77	16	381	314	250	64	172	142	313	1	81	139	94	151	38	49	67	4	5	22			
257	3	172	4	694	536	496	40	282	254	535	1	132	218	186	236	49	119	116	2	14	23			
241	2	185	28	448	488	418	70	270	218	483	5	135	195	158	248	43	96	83	4	14	24			
295	6	197	24	590	570	522	48	316	254	567	3	164	237	169	346	41	73	92	4	14	25			
129	3	84	—	314	318	289	29	171	147	318	—	120	115	83	163	41	68	25	5	16	26			
259	10	93	22	440	504	490	14	280	224	504	—	175	194	135	295	65	77	39	5	23	27			
155	—	57	1	454	352	299	53	192	160	350	2	111	164	77	195	42	43	50	7	15	28			
6 249	690	3 955	3 076	12 786	12 502	9 750	2 752	7 119	5 383	12 244	78	3 648	4 916	3 938	6 012	1 724	2 254	1 984	209	369				

ting deltaga. — ³ Utom Norrköpings stad. — ⁴ Utom Malmö stad. — ⁵ Utom Göteborgs stad. — ⁶ Därav 265